

Administració: Fontanella, 5, entressol, 1.ª — La correspondencia al Administrador

SANT JORDI.... MATA L' ARANYA

Per matar aquest malehit monstre que ha xuclat mes sang que aigua no hi há en lo port, es necessari donarli una *ingecció fonda..... molt fonda, dret al cor.....*
Y ab una xeringa com la que porta aquest camarada.

LA SANTA MISSIÓ

Obligats á retirar á última hora la Crónica, per causas agenes per complert á nostra voluntat, ens cab l' honra de dir que la Santa Missió ha tingut un coronament magnífich y consolador.

Los que lo diumenge passat assistiren á la Sagrada Taula, foren 41.400, segóns los datos que se ns han facilitat en las Iglesias.

¡Viva la Religió Católica!

¡Viva 'l Papa Lleó XIII!

¡No ha mogut poca polvoreda l' assistencia dels vint sacerdots al meeting de Badajoz!

Mes, això que algún periódich ha fet constar com una especie de assentiment del clero á la política de 'n Silvela, arrivant fins á afirmar que 'l senyor Bisbe de Madrit era un silvelista rabiós, ha servit de un gran profit, puig que ha donat lloch á que 'ls dígenes Penitenciari y Doctoral de Badajoz fessin una pública protesta de fe y reneguressin del liberalisme en totas sas formas y manifestacions.

Se posa per sí en evidencia, que aquells illustrats sacerdots, no pensant que 'l seu acte pogués ser motiu d' escàndol, assistiren al meeting atrets per la curiositat d' oir un orador elocuent, ab la mateixa santa ignorancia que nosaltres aném al Parch y 'ns mirém las fieras.

Ni mes, ni menos.

Lo que no sabém nosaltres, es si 'ls dos ó tres sacerdots que cada dia fan tertulia en un Círcol fusionista d' aquesta ciutat, freqüentan aquell lloch ab ignorancia entera, ó per algún fí determinat. Perque aquí á Barcelona, també couhen favas.

Mes, deixant aquest assumpto, y com ni 'l eminentíssim Cardenal Sancha, ni 'l venerable Prelat de Madrit han de baixar al terreno de la prempsa per negar las afirmacions fetas per un periódich, de que 'l primer era acérrim sagasti, y 'l segón, com he dit, entusiasta silvelista, nosaltres que vivíem en aquesta baixa esfera, afirmém y assegurém que ni 'l eminentíssim Cardenal Sancha es sagasti, ni 'l Prelat de Madrit es silvelista.

¡Primer morirían mil voltas!

¿Es possible ficar dintre d' un cabás lo sol y las tenebres?

¿Es possible que un sacerdot, y no dihem un Bisbe, s' afilihi á un partit liberal?

No, no y no.

Un sacerdot no pot ser ni sagasti, ni silvelista, ni romerista, ni res d' això; primer rompería la sotana en mil trossos ans que ser liberal, perque 'l liberalisme està condemnat per la Iglesia y no es possible per un sacerdot ni per cap catòlic transigir ab los errors que han sofert 'l anatema de nostra Santa Mare la Iglesia.

Me dirán algúns que be hi hagué un Poyatos que fou un valent liberal.

Es veritat. Pero hi hagué també un Judas entre 'ls dotze apòstols. ¿Qué té d' estrany que entre 'ls mils sacerdots espanyols hi haigui un Poyatos?

Pitjor per ell.

Los manifestos estan avuy á l' ordre del dia.

Després del de 'n Romero Robledo, ha vingut el de 'n Silvela-Pidal.

¿Y qué 'ns diuhen de nou aquests dos simpàtichs clonvs?

Res. Quatre vulgaritats més ó menos ben pintadas més ó menos ben ditas, això sí, pero res de profit, res que dongui una mica de llum sobre 'ls pavorosos problemes que s' han de resoldre.

¿Que ells respectarán tots los compromisos contractats pels governs actuals?

¡No calia fer semblant afirmació!

Lo que aquí importa, es atrapar el poder, empuñar la cullera y afartarse.

Per los polítichs liberals, siguin de la casta que 's vulgui, no hi ha mes Patria que la tripa.

Aquesta es la verdadera Patria.

Lo demés son trons y armas al hombro.

Un benvolgut corregidor que viu á la Cort ens ha remés un retrato dels que á Madrit han mogut tanta xareca.

La veritat es que 'l nostre amich, ha tingut una humorada terrible.

Quan un de aquests retratos, que com saben nosaltres lectors, representa á Weyler, y mirat contraclaró 's veu á Don Carlos montat á caball, va ser presentat á una alta persona de Madrit, aquesta va fer grans espavientos y se 'l contemplá mitja hora de carrera.

¡Oh mon Dieu! — exclamava. ¿Qué vol dir eixa sombra que 's veu? ¡Oh! Será necessari que 'm veig altre volta ab lo Nunci Apostòlich, y encare que sigui de quatre graps, demanarli qué fan á Roma, que 's determinin á excomunicar als carlistas, que 'ls maleheixin com á las cucas.

¡Quin somni mes horrorós degué tenir aquella nit la esmentada persona....!

A.

TRÁGALA

Los veïns de Barcelona (cristians de bona font), havén vist en eixos días consagrats á las *Missions*, la maldat que 'ns enverina matisinant los nostres cors. Encisats ab la oratoria d' elocuents predicadors, havén vist los mil defectes, los pecats y vils passions, condemnant l' ànima nostra fent sa eterna perdició.... y havén fet tan bons propòsits, y havén pres resolucions de jamay voler ser víctims de la infamia y traició del impur liberalisme que famelich, *com lo llop* disfressat ab pell d' ovella nos atrau fals y enganyós.... May tampoch lo masonisme tindrà entrada en nostres cors, per mes que 'ns tenti ab sofismes y com imán pahorós pretenga, vil, arrastrarlos entre vicis, fang, y llot.... socavant nostra part flaca com diable tentador, que 's gloria perdent homens condemnats per fer son goig.... Advertim que ab tals propòsits no s' inventa res de nou puig que sempre nostra mira, nostre anhel, nostre conhort ha sigut are y de sempre lograr nostra salvació.... Mes, avuy que la conciencia ha fet *bugada* de tot, ab la calma indispensables y ab tranquilitat al cor, disertém com *sotto voce* lo qu' hem après en sermons. Be es vritat que de la terra no esperém pas res de nou, vritat es que nostra dicha y el consol nostre mellor, es la benaventuransa que 's disfruta al altre mon.... mes, també es molt cert que 'ls homens per lograr tal condició es precís que ací en la terra, procurém antes que tot cumplir debers inviolables manats per Deu algun jorn, y cumplim en nostre proxim la mes hermosa missió que Deu nos te reservada practicant obras d' amor. Donchs si som tan bons catòlics com volém ser, de debò, debém mostrarho á las claras y devant la fas del mon. No volguém ni mitjas tintas ni volguém mitjos colors; si som *blanxs*, donchs fora 'ls negres; no volguém *vermells* ni *grocxs*, ni cap altre colorayna en assumpto religiós. Y aquí ve la consecuencia mes clara que 'l mateix sol. Si tenim nostre fe *blanca* y cap taca la confón, podrém ser com á politichs de cap mes altre color? Això may; corren parellas nostra fe y las conviccions; van unidas la conciencia

ab lo pensament y 'l cor.... y de aquesta unió ditchosa, de aquesta llas tan sant y fort, naix ardença foguerada que alenta als bons espanyols; fent bullir dintre las venas la sang de nostres majors. Abrassém, donchs, la bandera y 'l lema mes sant del mon; primer Deu; després la Patria y *las nostras tradicions*.

FLÓSTICH.

DE HISENDA

ERDADERAMENT espanta contemplar las crissis per que atravessa Espanya. Devant de las desventuras de la Patria que vessa á dolls la sang dels seus fills y l' or de las sevas butxacas sens profit ni honra, un

no pot menos de cargolarse de horror y espant.

—Sens honra ni profit, he dit?

Sens honra, perque en Filipinas si resulta veritat del tot la tan cacarejada pau, ha sigut una pau comprada á pes d' or; una victoria en que hi deixém l' honor magullat, la dignitat malmesa, lo brill de las armas espanyolas empanyat; fins hi havém deixat trossejada la serietat del caballeresc carácter espanyol.

Lo drama trist y sangrient que tenia lloch en l' archipièlach filipi ha degenerat en sainet *cómichbufo*, en el qual Espanya ha representat lo paper de *tonto* y 'l Aguinaldo el destinat á pendrel'hi el pel.

O Aguinaldo s' ha cregut seriament derrotat per la forsa de las armas espanyolas, en qual cas no hi cabian *propinas* ó millóns, ni menos entussiasmes ni vivas á donya Cristina pels insurrectes, ni banquets ni cosserolas en l' ayre, o Aguinaldo es un farsant, un hipòcrita, un embuster, un vividor, un pillo de set solas que ha embaucat uns quans mils tagals per pescar un *bussot* ple d' or per xalàrsela.... fins que se li haigui acabat y torni á las andadas.

Que per lo vist, las insurreccions se converteixen avuy en una especie de negoci... fi de sigle.

Lo mateix podém aplicar á Cuba. Vindrà tal volta la pau, pero una pau deshonrosa, perque vindrá si ve! deixant un rastre de sang; vindrá després de una capitulació deshonrosa y vergonyant com es la concessió de la autonomia; vindrá després de deixar al exèrcit escarnit per los enemichs d' Espanya; vindrá després de una derrota moral que ompla de llot las institucions y 'ls governs que la sostenen. Y he dit també sens profit, perque lo succehit en Filipinas no es mes que un compás d' espera per una pròxima insurrecció més potent y formidable que la actual. En Hong-Kong hi ha 'l quartel real dels caps pares de la insurrecció filipina; allí altre volta 's conspira en las logias masonicas, foco d' ahont surten tots los *crims* que 's meditan contra la patria y contra la religió sacrossanta.

Sens profit també será la pau de Cuba, perque després de haver tancat aquell mercat als productes de la península, dintre de poch y ab lo poderós auxili dels Estats Units, se 'ns declararán independents aquelles hermosas illes, ja que avuy ens dobleguém á las exigencias y 'ns declarém impotents per mantenir nostre predomini absolut sobre d' elles, després de haver derramat tanta sang, sepultat en las manigas nostra joventut y vessat allí nostre esquilmada butxaca posada en *estat de siti* pel nostre desditxat govern que no ha sapigut usar la mateixa enteresa quan se tractava de tapar la boca als *yanks* baladrius de Vassington.

No hi ha pas dupte que la cuestió econòmica es la més peligrosa de totes las cuestions.

Los *cumquibus* es lo que interessa.

¿Cóm es possible que Espanya pugui dur una carga tan inconmensurable?

¿Es possible carregar ab nous tributs als contribuents?

No, no y no. Ni 'l pagés, ni 'l obrer, ni 'l fabricant, ni 'l comercián ni 'l propietari pot resistir més fexuga carga.

¿D' ahont surtiran, donchs, los *cumquibus*?

.....Per mí, no hi ha altre remey que publicar un decret ab los següents capítols:

1.º En cada cantonada 's colocarà una forca ahont serán penjats, sens sumarias ni rabes fregits, y si sois ab la comprobació del delicto, tots los que irregularisin un céntim, tan si son ministres, com empleats, com si fos en Perico de los Palotes.

2.n En vista de que tan els industrials, com los fabricans, com els comercians, com els pagesos, com els propietaris de fincas rústicas ó urbanas ja han carregat prou els naulers ab tota classe de tributs, contribucions y demés farandolas, desde avuy continuarán pagant los mateixos càrrecs, pero, en cambi, queda suspés lo pago dels cupons, sigui de la Deuda que 's vulgui, fins á tan que 'l govern pugui tornar los capitals, y pugui llavors rebaixar, casi á res, las contribucions directes é indirectes.

Nota. Lo govern té en consideració que, los uns ab son treball y 'ls altres donant la sang, tots han fet lo que bonament han pogut per conjurar los conflictos ab que ha sigut castigada Espanya; sols los qu' han anat tallant los cupons cada trimestre, han gosat de tranquilitat, entretenintse en gratarse 'l alombrigo y llegir el Brusi y passar el rosari el dia que se'n recordavan.

Donat en Madrid, lo dia de las Justicias á las quatre de la tarde, etc., etc.

VOLTREGANÉS.

RELIGIOSA

Sant Francisco de Sales.

Es aquest Sant un dels estels més gloriosos de la Iglesia que brillá sobre la terra en lo sige XI. Nasqué en Saboya en lo castell de Sales, lo dia 21 d'agost del 1567. Sos pares don Joan de Sales y donya Francisca de Sionnas, infiltraren en son tendre cor la religió católica.

Mes grandet, estudiá en Annesi y després en París pera completar sa educació y allá visitava freqüentment al pare capuchí fray Angelo, qui, sent en lo mon lo duch de Jayosa y rodejat de tots los medis per gosar de la felicitat terrena, ho despreciá tot per abrassar la pobresa y la humilitat. Ab tal exemple, s'afirmá sens dupte en lo cor del primogénit de Sales la resolució de que l'amor y la caritat havia de trovar en ell un hostatje per tota la seva peregrinació aquí á la terra. Després de sis anys d'estudis y retornat á sa casa, l'enviá son pare á Pàdua pera que cursés la jurisprudència, y allí son pare espiritual lo jesuita Antón Passeyno li recomanà que estudiés teologia, vaticinantli que seria Bisbe de Ginebra.

Miraculosament salvada sa vida en tres ocasions distintas, s'afirmá mes y mes en cumplir la promesa que tenia feta de consagrar sa vida al servei del Señor.

Vensuda la resistencia del seu pare, passá á ocupar prompte la dignitat de prepòsit de la iglesia de Ginebra, qual ciutat era foco ardent de la protesta, y sobre tot, de la secta de Zuinglio.

Elevat á la dignitat episcopal va dedicarse preferentment á la predicació y á fer obras de caritat de la qual estava abrusat son cor, y á escriurer, refutant als impíos y arrostrant tots los perills quan de la defensa de la Iglesia 's tractava.

Escriptor notabilíssim, deixá reglas y ensenyansas per tots los estats de la vida humana; gran teólech, model de castedat y puresa, confessor de la Iglesia, que ensenyava al mateix temps que ab paraules, ab las obras; bisbe meritíssim, apóstol, profeta y fundador d'una nova ordre, la de la Visitació.

No volgué mai vestir sedas, tenint objectes preciosos, usar coche ni fer boatos de cap mena, trovant gust y alegria en anar sempre á peu y pendrer aculliment en casa dels pobres.

Estant un dia tan delicat de salut que apenas podia fer mourer las camas, li pregaren que anés á fer un sermó en un cologi de pares jesuítas qu' estava á una regular distància, per quals motius lo feren anar á buscar en coche, lo que rechassá dihent: Bo fore que jo anés en coche á predicar la penitencia de Sant Joan Bautista y la pobresa evangélica!

Cridat per assistir á la entrevista que en Avignon havian de tenir Lluís XVII y Carlos Martel, hi anà, rebentlo tot lo poble ab mostras de contento y alegría; luego passá á Lion en qual ciutat hi havia 'l rey cristianíssim Víctor Amadeo, príncep del Piemont, en la que fou rebut com las grans virtuts mereixian, disputantse las principals familias l'honor d'acullirlo en sa morada, mes, ell preferí la del jardiner del convent de la Visitació.

En aquest convent espirá lo dia 28 de desembre de 1622 aquell sér que per tot arreu ahont passava deixava rastre del bé, sent las últimas paraules: Viviu en pau y tingueu temor de Deu.

Heus aquí un ver ministre del Senyor, fiel seguidor en el terreno práctich de las grandiosas máximas del Evangelio, únic camí que porta á gosar d'eterna vida, mentres que son incompliment, siguin qui siguin, Papas, Emperadors, Prínceps, Bisbes, sacerdots, richs y pobres, los porta á la mort eterna.

¿Seguim á Deu? Sempre, per sempre gloria.

¿No seguim á Deu? Sempre, per sempre perdició horrible.

POLÍTICA

Ocupant ja de fet lo trono de Sant Fernando Alfonso XII per la gracia de Deu que permeté que surtis bé la baladronada de Sagunto, s'organisó un poderós exèrcit per acavar ab los carlistas. Va organizarse en tres cossos comandats respectivament per Quesada, Morriones y Martínez Campos.

Lo dia 29 de janer de 1876, Morriones maná que la divisió Morales de los Ríos s'apoderés de las posessions que 'ls carlistas tenían en Mendizoritz y Arratzain de lo que s'encarregaren las brigadas de Narascues y Cereaga. Va lluytarse cos á cos, los atacs á la bayoneta's repetian ab freqüencia, y quan los alfonsins 's creyen tenir guanyada la forta posició del Bordacho, puig la tenían rodejada per totas parts ab numerosas forsas y sols era defensada por cuarenta carlins comandats per lo valerós don Lleó Tresu qual comportament feu honra al nom que portava; y quan acabadas ja las municions se defensaven tirant pedras, retxassant tota proposta de rendició, reberen per sort aussili, y 'ls liberals tingueren que retirarse.

La batalla d'aquell dia fou un gran honor pels defensors de las patrias tradicions, distingintse en tan gloriós combat los jefes Pagés, Torres é Ibana, y 'ls brigadiers Aizpurua y Rodríguez Vera, envejant tots la gloriosa mort dels héroes Salcedo, Garmandia, Aramburu, Blanco y Equinzu que derramaren sa sang abrassats á la bandera que sostenia lo Rey legítim.

Descubrim nostre cap al recordar tals proeses que ensenya á tot cor honrat, de lo que es capás la rassa espanyola quan juga sa sang per lo Dret, la Veritat y la Justicia de una causa bona y santa.

LO PARAYGUAS

L'altre dia tot tractant de la boina y las ventatjas vaig fer la resolució d'avuy parlar del parayguas. Veusaquí un moble barato ó car segons las butxacases; barato pel qui te lum y car pel qui no 'n te gayre. Lo parayguas es compost de roba bona ú ordinaria sostinguda en un bastó y ab branillas enganxada porque, caminant quan plou, nos serveixi de teulada. Per los molts qu' he vist, puch dir que n' hi ha de tantas classes, com las lleys que te en Moret y 'ls pensaments de 'n Sagasta. Los uns lo solen comprar vermell com grans de magrana, altres lo volen mes fosch, de color de xocolata; los mes ó be 'l compran blau ó negre com fum d'estampa. En lloch del acer tan prim per lo qual sovint s'espattlan, avans hi havian barróns de fusta, com peus de taula. Al mitj está la virtut: de tot entre poch y massa; per so reprobo 'ls d' avans, com també reprobo 'ls d' are, puig, per mes que 's digan bons, sempre en tots s' hi trovan taras. Exemple: un dia tot sol feya á peu un llach viajé y no estava á mitj camí quan forta pluja m' atrapa. Al veurem tot esquitxat, al moment obro 'l parayguas; la cosa prenia peu, pro com que la calamarsa queya sobre l'automàtic, primerament no 'm mullava; mes al cap de cinch minuts, pel vent que arrencava 'ls arbres, lo parayguas se 'm girá quedant fet tot una llàstima.

Probo de posarlo be, (mentrestant qu'adelantava?) y allavors me torna 'l vent á girarlo altra vegada.

Lo restant que 'm va passar fora historia massa llarga: arrivant moll com un peix ni 'm coneixfan á casa.

Compteu are que os puch dir dels demés fets sense màquina. Encar que no pogu molt estan plens de desventatjas;

si son de cutó perque aviat l'aygua 'ls traspassa, si son de seda, allavors la seda ab lo frech se talla.

Ara entenç perque 'ls soldats tant en pau, com en campanya, tant si neva, com si plou no se 's veu may ab parayguas.

Ara entenç perque 'l qui pot ser portat en carruatge l'usa, veient qu' es millor que qualsevol guarda-espalllas.

Ja compendreu que això ho dich referintme als impermeables, qual moble portant quan plou, los seglars se tornan frares,

ó be semblan capellans ab la balona y sotana.

També hi han per altre ff, pro en l' especie de parayguas sombrillas ó parasols, mobles que á tothom agradan, perque á mes d'utilitat donan brill á la elegancia.

Jo ho vist exemplars molt richs que 'l mes bell efecte causan y no parlo pas del chic

ab que cent mans enguantadas presumeixen ser la crema d' aristocràticas salas.

Com tampoch me refresco á la mena de parayguas que s'acostuman folrar igual que una americana.

Ni menos faig alusió á la classe molt bastarda qu' en sent plegats y lligats semblan una pastanaga.

Al costat de tots aquells s'hi poden posar aquells altres que tenen tanta extensió com una tenda de plassa, ó be que per tans forats semblan un ruch ple de llagas.

Un parayguas ominós va aguantant la pobra Espanya: l'han extés los vils governs, los governs que la eclipsaren.

Lo termòmetre que te sempre mal temps assenyalà; los días se van passant; lo parayguas foradantse y s'acosta per moments la darrera pedregada.

¡Deu del Cell! feu que no arrivi lo jorn fatal per la Patria; dissipau la tempestat que braholant ja amenassa, per veure, un colp atengau las nostras humils pregarias, sentat en lo trono seu Carlos séptim R. d'Espanya.

CARLOS RIUBROGENT.

MOVIMENT CARLISTA

Brillant per tots conceptes fou la vetllada que celebrá el Centre de Carlistas de Barcelona lo diumenge passat á la nit, en conmemoració de la festa dels Reys y que no havia tingut lloch avants per motiu de la Santa Missió.

En la primera part, després de llegir una inspirada poesia lo senyor Puig que fou aplaudidíssima, y un magnífich treball de actualitat, titolat *Católics y carlistas* lo senyor Burguet, lo distingit jove don Pio Vilalta pronuncià un valent discurs, fent un estudi minuciós de lo qu' es la monarquía y de las immenses responsabilitats que pesan sobre un rey de veras, á qui deuen ajudar de cor y obediçir los bons espanyols que vulguin coadjuitar á la regeneració de nostra patria.

Fulminá un terrible anatema al lliberalisme que tot ho corrompe y denigra y finalà fent un llamament á tots los carlistas, a qui assegura 'l próxim triomfo de nostra causa si procuravam mereixer de Deu tan senyalat favor.

DE DON CARLOS DE BORBÓN

Pe 'ls de fora, més 0'50 pta. per certificat y franqueta.

3'50 pessetas

Varias voltas fou interrumput per frenètics aplausos.

Al comensar la segona part, l' estudiós jove senyor Bardina ens espetà un discurs en català que feu les delícies del auditori.

Conegut es ja en la prempsa carlista de Catalunya aquest distingit jove.

Versá lo seu discurs sobre l' Regionalisme, part integrant del credo carlista. ¡Quán ens haguera agradat que 'ls catalanistas haguessin sentit el jove Bardina!

Pot ser hauríen canviat de rumbo.

Y aplaudim mes á aquest jove, porque l' assumptu per ell tractat ab tanta brillants en lo Centre de Carlistas, es assumptu un xich relegat al olvit per la majoria dels carlistas catalans que en gran part el desconeixen, y es precisament assumptu que l' acaparen indegudament els anomenats *catalanistas*, els quals l' acomodan á sos principis, y l' trinxan de la manera que 'ls vé á má.

Lo senyor Bardina, en nom del Centre de Carlitas, dirígi un afectuós saludo al Infant don Alfons, que aquell dia celebrava la festa anomàstica y jay! també feu vots pera que l' nen Alfons visqui, creixi en la virtut y 'ls sant temor de Deu y..... vamos, que m' estimo mes sopar á casa que á la presó.

Lo senyor Bardina fou molt aplaudit.

Després de llegir una bonica poesia lo senyor Picart, lo senyor President don Juliá Bosque pronunciá un discurs valent, enèrgich, d' aquells que *van á fondo*. Ab quatre hermosas pincelladas pintá l' estat actual d' Espanya, y ¡quina manera de posar la mà sobre la llaga!

¡Quina manera de posar manxiulas!

Arrancá de la numerosa concurrencia que omplia de gom á gom el local del Centre, numerosos aplausos y delirants crits de Viva 'l Rey.

Als reiterats desitjos del auditori, lo Rvnt. P. Picó, com ell sap, improvisá un discurs magnífich, recordant l' estrella que guia als Sants Reys del Orient, y com llavors, una nova estrella guia al Rey envers al.... Orient, per establir aquí'l seu trono y salvar á la Patria y arremeter contra 'ls moderns Herodes.

La part musical fou desempenyada admirablement per los celebrats artistas senyors de Laspur, Ricossa, Morera, Vallhonrat y Senesteva.

La numerosa concurrencia, entre la que hi havia carlistas de Gracia, Sans, San Gervasi, Sarriá y del Círcol Tradicionalista d' aquesta capital, guardará grat recort de tan solemne vetllada.

Lo president don Juliá Bosque, catedràtic d'aquest Institut, enviá á Venecia un expressiu telegrama.

Per falta d' espai no 'ns podém ocupar extensament de la primera funció donada al Olimpo per la Societat Tradicionalista "La Diadema", la nit del passat dijous.

En lo pròxim número en parlarém com se mereix una festassa semblant, y per cumplir una deuda de gratitud envers la digna Junta de "La Diadema".

NOVA SEMI-VISITA

A LA ESCOLA DEL SENYOR MESTRE TITAS

Un nou aucellet ve, mon aymat Mestre
á omplir lo vuyt que deixá 'l meu parent:
y puig morí lluytant en brau palestre
voldrà jo imitar son bech d' argent.

Encisat mon cervell per las canturias
del aixerit auzell de Vich y Olot,
emprenc avuy mon vol per las alturias
puig com mes alt estich, mes ho veig tot.

Vull contarli cosetas d' eixa vila
que tan renom ne te de federal;
fare, ab mos reflets, que prengan tila
tots los que portan nom de liberal.

De son inclit *Pepet lo de las Pomas*
per sempre ne vull ser company fidel,
puig que units, tan en serio com en bromas
lograrém estripar l' hipòcrit vel.

Hipòcrit vel que tapa mil baixesas,
d' ovelha pell que guart llop famolench,
sas manyas no valdrán, ni sutilses,
puig que desde aquí hont só, tot ho comprench.

Per sortir ab la meva, 'l punt de mira
no l' puch tenir pas, no, millor buscata:
al cim del campanar un angel gira

que, mentre l' vent senyala, 'm te al costat.

Desde aquí dalt, ¡si 'n veig jo de cosetas,
trifulcas y embolichs, penas y planys.
y sent com só enemic de malas tretas,
veyenthó tot, descubriré 'ls enganys.

He pensat comensar mas refilades
saludant, ans que tot, als braus carlins
y dírls: s' acostan grans ventadas
que tot ho tombarán á mils boefns.

D' assí dalt, tan propet de la veleta
s' ovira molt rebé la tempestat;
calmeu, donchs, l' impaciencia una miqueta
y la suspirada hora haurá arrivat.

Ajuntemnos be tots; no movem brega
y dignes ens farem de nostre Rey.
¡No veyeu l' enemic que no sossega
declarant guerra al Dret y Santa Lley?

Que l' unió fá la forsa, ¡no es quimera!
aixó ja tots vosaltres ho sabeu;
donchs, j'animó y avanti! ¡may endarrera
que 'n la empresa ens ajuda 'l mateix Deu!

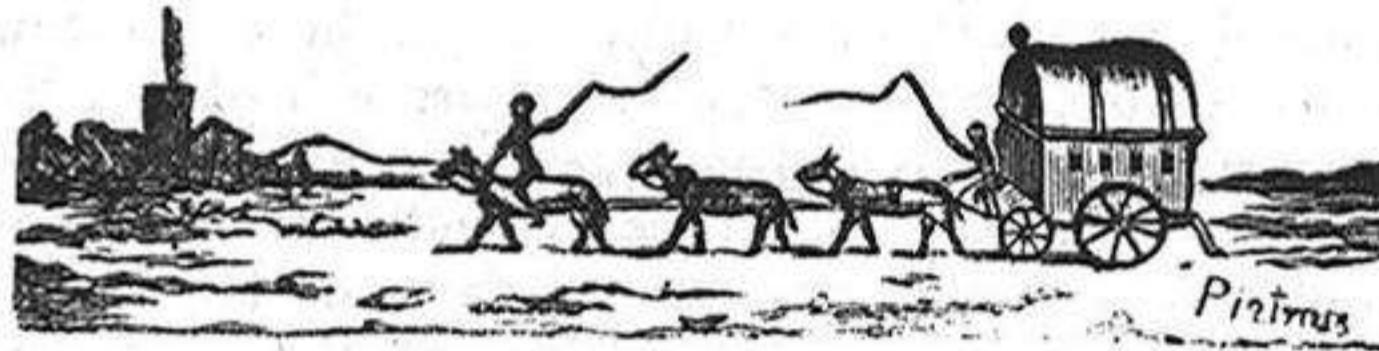
Creyeume tots, carlistas de ma terra,
vos aymo desde l' fons de lo meu cor;
ben units, clamarem lo crit de l' guerra!
per aixafar ben prest lo vil traydor.

Mireu que d' aquí dalt veig vostres actes
y sé lo que diheu y esteu pensant;
jamay ab l' enemic vulgauhi pactes,
mostrem sempre lo cor ben noble y grant.

Aquest es mon *saludo, camaradas*
que transmés per mon Mestre os dirigesch,
puig d' aquí hont só, sofrint las mastreladas
per sempre l' guerra al mall! jo os respectesch.

Ja prou n' hi ha per vuy, mon aymat Titas,
á sa escola sovint vull assistí;
acepi mas lleals semi-visitas,
disposant de

L' AUCELL VILANOVI.

CARTAS DE FORA

Agramunt, 15 de janer de 1898.

Molt estimat senyor MESTRE: Si gran fou l' alegria que tingué la escuma de aquest poble, al sapiguer qui era l'autor de las cartas firmadas per un *Carcunda de cal Ample*, mes gran fou el susto que tingueren al veurer que havia brotat un altre carcunda per ferli la guita.

Si 'l senyor *Plus-Trois*, qu' es de aquells que ramenan la cassola porque l' confitat no s' apegui, sapigués qui soch, agafaria 'l seu *carinyo* y li diria; apa, carinyo, busca 'l y li escups á la cara.

Y no seria estrany perque, aixó de escupir, no sería la primera vegada que ho ha fet.

Mes ara, no 'ls queda altre remey que picar de peus y fer grunyir las dents y encare gracias.

Y ballar la polka saltada ab lo seu *carinyo* allá, prop del cap d' aquells cubertets si hace ó no hace.

¡Ay poble infelís de Agramunt! Treballa, treballa si per poguer mantindre á n' aquests quatre tunantes que 't deshonran y prostitueixen.

Son deixable.

BLANCH Y NEGRE.

* * *

Ripoll, 24 de janer de 1898.
Senyor MESTRE TITAS: Lo Círcol Carlista de aquesta vila va en augment cada dia y l' entusiasme dels carlins creix cada dia mes. La nova Junta ha quedat constituida en la següent forma:

Presidents honoraris: Excm. senyor Marqués de Cerralbo, don Joaquim Llorens, diputat á Corts y don Joseph Verdaguer, diputat provincial. President efectiu, don Joseph Mundada; Vicepresident, don Esteve Font; Tesorer, don Vicens Solanich; Contador, don Juan Bunada; Vocal primer, don Rafael Traveria; Vocal segón, don Mariano Girbau; Secretari, don Joan Verdaguer.

Lo Círcol s' ha trasladat al Passeig de San Joan, en lo primer pis de la torre de don Anton Portell.

Per ara, la estatua continúa en peu en la plassa del Corral. Los liberals ens diuhem que es una especie de trágala, pero, ne fem poch cas. La oració, dintre de poch, se tornarà per passiva, puig no es ocasió de llençar bravatas.

Ja vindrà ocasió de demostrarlos que ni 'ns arronsém ni tem cas de paraulotas. Los fets es lo que importa, que lo demés, no es res.

Las paraulás dels liberals d' aquesta vila, son brams que no arriuen al cel.

Son humil servidor.

LO PARDAL DEL MONASTIR.

* *

Tarrasa, 25 de janer de 1898.

A MON ESTIMAT CONDEIXEABLE CALMA-XICÓ.

Ton geroglífich del MESTRE TITAS
l' altre setmana varcig llegó

y 'm va fer gracia; fins quan hi penso
m' escapa 'l riure jme caso ab mil

Cregas que al veure 'l.... jno va de bromal
¡quina pensada—vaig dir—minyó!
Sens capificarm'hi ni amohinarne
prest vaig trovarne la solució.

Y aixó que encare, fent'hi justicia
ben complert no era per estar bé,
perque hi faltavan algunas cosas
que tú no ignoras y jo las sé,
puig, no parlava res dels dos cuadros
que van fer traurer tan bruscament,
ni de la copia falsificada....
jequivocada!—dich malament.

Ni dels disgustos de cert subjecte
ni de la astucia d' alguns rabins
que ab diplomacia van pescant sempre
la gent honrada, per segons fins.

Com tots los medis per ells son llicits
(mentres que l' mando pugui portar)
així 'ls caciques ab sas casacás
sas pasteradas poden tapar.

Pro coneixentlos, jfora romansos!
tapeus los pampuls ab cutó fluix
y si acas cridan, pensém nosaltres:
«ja 't coneix, herba, que 't dius merd.... uix!

Mes t' no paris; fes geroglífichs,
canta 'ls la canya, no tinguis pô;
y si s' enfadan ó algú s' altera,
tú li contestas.... ¡Calma-Xicó!

ESCARBAT BUM-BUM.

XARADA

La primera á molts engresca
y hasta á algún fa estar malalt;
segona, també es de gresca
puig qu' es nota musical.

La tercera es negativa,
tempo del verb la cuarta n' es,
y es esprecio aclamativa
quarta y primera, al revés.

Prima y tercera, es la primera
traduïda al castellá;
cuarta y tercera es estiuera
y el tot, poble catalá.

PEPET DE LAS POMAS.

ROMBO

* * * * *
* * * * .
. * * * .
. * * * * .
. * * * * *

Sustituir las líneas horizontal per lletres que donquin: 1.ª Nom d' un antich comte catalá. 2.ª Nom de dona. 3.ª Eyna molt manejada per mans femenils. 4.ª Nom d' un ducat extranger, mol conegut dels carlistas. 5.ª Nom d' un capdill del antich poble de Israel.

Y las líneas d' estrelles, lo nom d' un personatge de sang real, dols previndre d' Espayna.

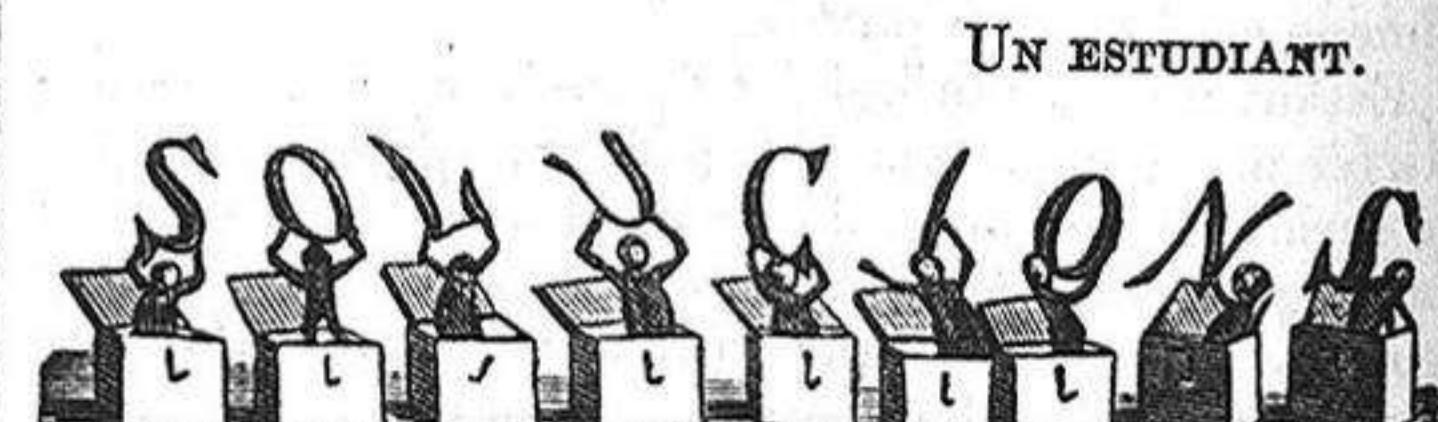
PEPET DE LAS POMAS.

GEROGLIFICH

× A I

G U :
LOOO EST 1897-1897

UN ESTUDIANT.

á lo insertat en lo passat número.

Xarada: Becada.

Acróstich: Groizard.

Aguilera:

Nocedal.

Azcárraga.

Geroglífich: Com mes estudis, mes estudiants.

Establiment Tipogràfic, Casanova, 13; Barcelona.